

TERMINY SIEWU I SKŁAD MIESZANEK OZIMYCH Z RAJGRASAMI NA GLEBACH ZWIĘŻŁYCH I LŹEJSZYCH

JAKUB KOPCZYŃSKI, FELIKS CEGLAREK

Katedra Szczegółowej Uprawy Roślin WSR, Szczecin

W latach 1961—1962 w Katedrze Szczegółowej Uprawy Roślin prowadzono doświadczenia na temat wpływu terminów siewu na wydajność mieszanek z wyką kosmatą, życicami i inkarnatką, oraz z wyką kosmatą i życicami bez inkarnatki i wyki kosmatej z pszenicą ozimą. Wyłączając makarnatkę ze składu mieszanki gorzowskiej i poznańskiej, jako roślinę łatwo wymarzającą, zamierzano stwierdzić jej przydatność w mieszankach ozimych w warunkach Pomorza Zachodniego, oraz zbadać możliwość uprawy mieszanek wyki kosmatej z samymi rajgrasami.

Badania prowadzono w RZD Ostoja na glebach cięższych i RZD Lipki na glebach lżejszych. W doświadczeniu badano mieszanki o następującym składzie:

1) wyka kosm.	40 kg/ha	5) wyka kosm.	40 kg/ha
życica wielokwiatowa	12 „	życica trwała	12 „
inkarnatka	20 „	inkarnatka	20 „
2) wyka kosm.	40 „		
życica wielokwiatowa	12 „	6) wyka kosm.	40 „
3) wyka kosm.	50 „	życica trwała	12 „
życica wielokwiatowa	12 „		
4) wyka kosm.	60 „	7) wyka kosmata	50 „
pszenica oz.	80 „	życica trwała	12 „

Mieszanki o podanym składzie wysiewano co dziesięć dni w trzech terminach, rozpoczynając od 20 sierpnia.

Wyniki uzyskane w przeprowadzonym doświadczeniu pozwalają stwierdzić, że termin siewu wyraźnie wpływa na plon mieszanek ozimych z życicami. W rejonie Pomorza Zachodniego najodpowiedniejszym okresem siewu jest druga połowa sierpnia. Siew w I dekadzie września powodował wyraźne zmniejszenie plonu wszystkich kombinacji. Plony mieszanki wyki kosmatej z życicą wielokwiatową i inkarnatką w pierwszym i drugim terminie wahały się w granicach 370 q z ha na glebach cięższych, a glebach lżejszych 325 q z ha. Zmniejszenie plonu w III

terminie wynosiło na glebach cięższych tylko 20 q z ha, a lżejszych 75 q z ha.

Różnice w rozwoju wegetatywnym roślin i plonie mieszanek później wysianych zanikały przy chłodnej i opóźnionej wiosnie 1962 r. Natomiast przy wczesnej i ciepłej wiosnie 1961 r. wyraźnie słabszy rozwój był roślin później wysianych.

Otrzymane wyniki wskazują, że w warunkach województwa szczecińskiego inkarnatka zwiększyła plon zielonki, natomiast nie wpływała na zawartość białka ogólnego. Dodatek do mieszanki 20 kg/ha nasion inkarnatki, kosztującej 600 zł, dawał zwyczaję plonów średnio ze wszystkich terminów siewu (licząc za 1 q zielonki 16 zł) na glebach cięższych 1360 zł, a glebach lżejszych 832 zł, a więc był opłacalny. Natomiast obliczając wartość plonu białka ogólnego był nieopłacalny. Udział inkarnatki w plonach zielonej masy był wysoki — wynosił średnio w I terminie 35%, II terminie 32%, III terminie na glebach cięższych 34%, a na lżejszych glebach obniżył się do 21%. Wydajność mieszanek na glebach cięższych wzrosła kosztem zmniejszenia udziału wyki kosmatej.

W doświadczeniach nie stwierdzono wyraźnych różnic w rozwoju i plonach zielonej masy mieszanek z życią wielokwiatową i trwałą.

Zwiększony wysiew wyki kosmatej do 50 kg/ha przy uprawie mieszanek z życiami bez inkarnatki dał zwiększenie plonów zielonej masy i białka.

Plony zielonej masy wyki kosmatej z pszenicą ozimą były niższe od mieszanek wyki z życiami. Na glebach lekkich mieszanka ta dała wyraźnie gorsze wyniki.